

บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

นำเสนอเมื่อ : 3 ธ.ค. 2552

บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นหน่วยงานทางการศึกษา ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา 37 ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการกระทรวงศึกษา พ.ศ. 2546 ดังนี้

ก.

ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา (มาตรา 36)

ข. มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้ (พรบ.ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ) และกฎหมายอื่นและ

ค. มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1) จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา

และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของ ท้องถิ่น

2) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างตนรับทราบและกำกับ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

ตรวจสอบ

ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่การศึกษา

ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6) ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาของเอกชน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา
สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11) ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน
และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

12)

ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติโดยเฉพาะ
หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่มอบหมาย

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา 36

ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546
กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

1) กำกับ ดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม
หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา

- กำกับ ดูแล สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- จัดตั้ง ยุบรวม เลิกล้มสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) ประสาน

ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา

3) ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น

ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

4) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว

องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ
และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

๗

5) หน้าที่อื่นๆ ตามกฎหมายกำหนด เช่น

- ม. 34 วรรคสาม ของพรบ.ระเบียบบริหาร ศธ. 2546
ให้ออกระเบียบเกี่ยวกับการแบ่งส่วน
ราชการภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ม. 39(4) ของ พรบ.ระเบียบบริหาร ศธ. 2546
รับทราบรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษา
- ม.45(6) ของ พรบ.ระเบียบบริหาร ศธ. 2546
ออกระเบียบให้ผู้อำนวยการสถานศึกษามอบอำนาจให้ข้าราชการอื่น
ในสถานศึกษา
- ข้อ 3
ของกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยคร
อบครัว พ.ศ. 2547
พิจารณาอนุญาตให้ครอบครัวจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้บุคคลในค
รอบครัว
- ข้อ 4
กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ให้ออกระเบียบเกี่ยวกับการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาชั
นพื้นฐาน
- ข้อ 9
ของกฎกระทรวงเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
พิจารณาให้ความเห็นชอบให้
สพท.ออกประกาศให้สถานศึกษาใดเป็นสถานศึกษาที่มีสภาพและ
ลักษณะการปฏิบัติงานที่แตกต่างจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยทั
วไป
- ข้อ 7(4) ของกฎกระทรวงเกี่ยวกับคณะกรรมการติดตาม
ประเมินผลและนิเทศฯเขตพื้นที่การศึกษา
พิจารณาและลงมติให้คณะกรรมการฯพ้นจากตำแหน่งกรณีมีความ
ประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องต่อหน้าที่
- มาตรา 5 ของ พรบ.การศึกษาภาคบังคับ
ให้ประกาศรายละเอียดการส่งเด็กเขาเรียน
และจัดสรรโอกาสการเขาเรียน มาตรา 7
รับรายงานของพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการให้เด็กเข้

าเรียน

- มาตรา 12 ของ พรบ.การศึกษาภาคบังคับ จัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กพร่องฯ เด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส เด็กสามารถพิเศษ รวมทั้งจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่น ๆ ให้กับเด็กด้อยด้วย
- ข้อ 5 กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการใน สพท. ให้ความเห็นชอบแบ่งส่วนราชการใน สพท.เป็นกลุ่มงานต่างๆ เป็นต้น

บทบาทหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา ๒๓ ของ พรบ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้เขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

อ.ก.ค.ศ.

๑)

พิจารณากำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งการกำหนดจำนวนและอัตราตำแหน่งและเกลี่ยอัตรากำลังให้สอดคล้องกับนโยบาย การบริหารงานบุคคล ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด เช่น

- กำหนดนโยบายบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู บุคลากรในเขตพื้นที่
- กำหนดจำนวน อัตราตำแหน่งข้าราชการครู บุคลากรในเขตพื้นที่
- เกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรในเขตพื้นที่

๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.1) การบรรจุ แต่งตั้ง

- เป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขันข้าราชการครู (มาตรา 47)

อนุมัติการบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูในอำนาจหน้าที่ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา

ตำแหน่ง 1) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา

3) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4) ตำแหน่งผู้บริหารที่เรียกชื่ออย่างอื่นตาม

(7)

5) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

6) ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา 38 ค (2)

7) ตำแหน่งที่มีวิทยฐานะชำนาญการ ตำแหน่งวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและเชี่ยวชาญ

- อนุมัติการบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครู
ในอำนาจหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษา ตำแหน่ง

1) ตำแหน่งครูผู้ช่วย 2) ตำแหน่งครู 3)
ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค (2) ในสถานศึกษา

2.2) การย้าย

- อนุมัติการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปดำรงตำแหน่งในหน่วยงานการศึกษาอื่น
ภายในเขตพื้นที่การศึกษาหรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา

- อนุมัติการย้ายสับเปลี่ยนหน้าที่หรือย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือตำแหน่งที่มีลักษณะบริหารตามที่ ก.ค.ศ.กำหนด
โดยยึดหลักการให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหนึ่งดังกล่าวได้ไม่เกิน 4 ปี

2.3) การโอน

๓) ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบของผู้บริหารสถานศึกษา
ผู้บริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
และข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เช่น

- เห็นชอบการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๔) พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์
และการร้องทุกข์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

- รับทราบการรายงานผลการดำเนินการทางวินัย (มาตรา 104)
กรณีความผิดทางวินัยอย่างไมร้ายแรง ให้รายงานสิ้นสุดที่
อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา

- เป็นองค์กรที่มีอำนาจพิจารณาความผิดอย่างร้ายแรง (มาตรา 100) สำหรับข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ยกเว้นตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ

- พิจารณาการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน

- พิจารณาการร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความ
คับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการการสอบสวนทางวินัย เป็นต้น

๕) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ การปกป้องคุ้มครองระบบคุณธรรม การจัดสวัสดิการ และการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

- ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- การปกป้องคุ้มครองระบบคุณธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- การจัดสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น

๖) กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

- กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการในการกำกับ ดูแล ติดตามการบริหารงานบุคคลของ สพท. สถานศึกษา
- กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานข้าราชการครู โดยยึดหลักคุณธรรม มีความเที่ยงธรรมเปิดเผย โปร่งใสและพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานเป็นหลัก และความประพฤติในการรักษาวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ภาครัฐผู้หนึ่งเป็นครูให้พิจารณาผลการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นหลัก(สอดคล้องกับ ก.ค.ศ)

๗) จัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

- จัดทำฐานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- กำหนดวิธีการพัฒนาฐานข้อมูลและนำมาใช้ในการบริหารงานบุคคล

๘) จัดทำรายงานประจำปีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาเพื่อเสนอ ก.ค.ศ.

- กำหนดรูปแบบและจัดทำรายงานประจำปีต่อ ก.ค.ศ.

๙) พิจารณาให้ความเห็นชอบเรื่องการบริหารงานบุคคลในเขตพื้นที่การศึกษาที่ไม่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของผู้บริหารของหน่วยงานการศึกษา

๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1) พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545

2) พรบ. ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา 38 (กรรมการสถานศึกษา)

มาตรา 39
(อำนาจหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา)

3)

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

พ.ศ. 2547 (ออกตาม ม.34 วรรคสี่ ของ พรบ.บริหาร ศธ.)

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา

(ออกตาม ม.39 วรรคสอง พรบ.กศ. แห่งชาติ 2542)

4) ระเบียบ

ศธ.
ว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 (ออกตาม ม.35 พรบ.บริหาร ศธ.)

กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์วิธีการสรรหากรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546

7) ระเบียบ กฎหมายอื่นๆ

2. บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ของ พรบ. การศึกษาแห่งชาติ

1) จัดทำนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาด้านวิชาการ บุคคล งบประมาณ

บริหารทั่วไป

- 2) จัดตั้ง/รับผิดชอบการใช้จ่ายงบประมาณ
- 3) พัฒนาหลักสูตร /จัดการเรียนการสอน
- 4) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ แนวปฏิบัติ
- 5) กำกับ ติดตามประเมินผลตามแผนงานโครงการ
- 6) ระดมทรัพยากร ปกครอง ดูแลบำรุงรักษาทรัพย์สินฯ
- 7) จัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 8) ส่งเสริมความเข้มแข็งชุมชน สร้างความสัมพันธ์

บทบาท

หน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.

บทบาทหน้าที่ตามพรบ.ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรา 37 วรรค 2

ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

- 1) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในเขตพื้นที่การศึกษา
- 2) รับผิดชอบ
ในการปฏิบัติราชการของสำนักงานให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง
และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวง
- 3) ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอื่น
ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการไว้เป็นการ
เฉพาะการใช้อำนาจ
และการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวให้คำนึงถึงนโยบาย
ที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติแนวทาง
และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงด้วย

2.

บทบาที่หน้าี่ตามพรบ.

ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา ๒๔ ของ พรบ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บริหารราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใน เขตพื้นที่การศึกษา และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) รับผิดชอบในการปฏิบัติงานราชการที่เป็นอำนาจและหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

และตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ศึกษามอบหมาย

๒) เสนอแนะการบรรจุและแต่งตั้ง และการบริหารงานบุคคลในเรื่องอื่นที่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

๓) พิจารณาสงวนความดีความชอบของผู้บริหารสถานศึกษา
ผู้บริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
และข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๔) จัดทำแผนและส่งเสริมการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๕) จั้<span style="LETTER-SPACING